

Dohoda¹ o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii

AFCO, 29/1/2020, Zpracoval: L. Pachta

Fakta

Dohoda o vystoupení (Withdrawal Agreement, WA) stanoví podmínky pro odstoupení Spojeného království z EU. Zajišťuje, aby k vystoupení došlo řádným způsobem, a poskytuje právní jistotu, jakmile se smlouvy a právo Unie přestanou ve Spojeném království uplatňovat. Dohoda je nezbytná ke zmírnění negativních dopadů na evropské hospodářství a rozpočet Unie, k ochraně práv evropských občanů žijících a pracujících ve Spojeném království a k zajištění míru na irském ostrově.

Dohoda obsahuje 185 článků rozdělených do šesti částí, tří protokolů a devíti příloh.

Pokrývá tyto oblasti:

- **práva občanů EU a UK** - jednoznačná politická priorita EU (EP, Rady). Dohoda stanoví postup ověřování nároku na pobyt a umožňuje přenositelnost dávek. Občané EU musí požádat o povolení k pobytu, aby mohli v UK zůstat i po skončení přechodného období.
- **vypořádání finančních závazků** - platí, že UK bude přispívat do rozpočtu EU i na jednotlivé programy jako doposud do konce roku 2020. Dohoda také obsahuje i některé závazky UK po roce 2020.
- **přechodné období** - platí automaticky do konce roku 2020 (je možné jej 2x prodloužit, ale to zatím britská vláda odmítá). Do konce roku 2020 tedy budou platit

¹ Text dohody je k dispozici zde - Text dohody -

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/840655/Agreement_on_the_withdrawal_of_the_United_Kingdom_of_Great_Britain_and_Northern_Ireland_from_the_European_Union_and_the_European_Atomic_Energy_Community.pdf

v UK všechny svobody pohybu a právo EU jako doposud. Po konci přechodného období by měla začít platit budoucí dohoda o vzájemných vztazích EU-UK, která by měla definovat podmínky pohybu zboží a služeb a další aspekty spolupráce (např. Erasmus atd.). Její vyjednání je nyní prioritou číslo 1 pro EU.

- **režim na irském ostrově** - konečný kompromis předpokládá systém, v rámci kterého bude Severní Irsko plně součástí celního území Spojeného království, uplatní se na něm ale celní režimy EU (takže pozemní celní hranice nebude fakticky překážkou pohybu).

Role EP:

Evropský parlament se formálně nezúčastňuje jednání o vystoupení členského státu. Parlament je však nejen orgánem s pravomocí v oblasti politické kontroly, jak je stanoveno v článku 14 Smlouvy o EU, ale je také součástí rozhodovacího postupu podle článku 50 Smlouvy o EU, protože jeho souhlas je předpokladem pro uzavření dohody o vystoupení.

Postup schvalování:

Podle jednacího řádu Evropského parlamentu je AFCO výborem příslušným k přípravě souhlasu (prostou většinou) Parlamentu podle článku 50 Smlouvy o EU po ukončení jednání. AFCO má horizontální úlohu, aniž jsou dotčeny zvláštní pravomoci ostatních výborů pro odvětvové záležitosti, vztahující se k oblastem politiky, za které jsou odpovědné. AFCO má na starosti vydávání doporučení ke schválení nebo zamítnutí WA, jak je sjednáno mezi EU a odstupujícím členským státem. Doporučení, které předložil zpravodaj Guy Verhofstadt, navrhuje schválení návrhu dohody o odstoupení od smlouvy. Žádný pozměňovací návrh nebyl předložen ve prospěch zamítnutí.